

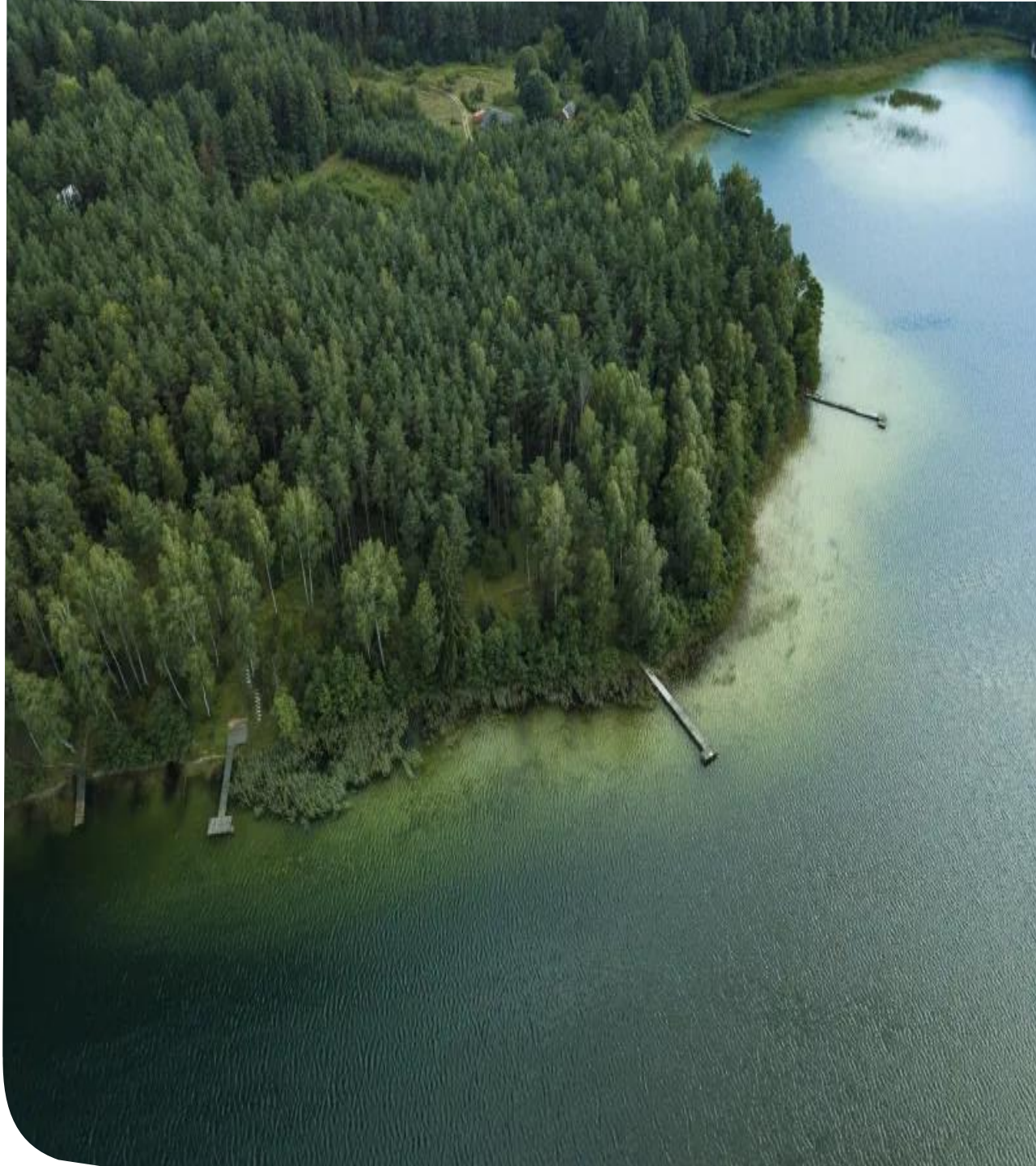
Vietinis turizmas Lietuvoje

Gegužė 2026
Kokybinio tyrimo ataskaita

Turinys

1. Tyrimo dizainas	3
1.1. Informacija apie tyrimą	4
1.2. Diskusijos scenarijaus struktūra	5
2. Apibendrinimas ir išvados	6
3. Tyrimo rezultatai	10
3.1. Įkvėpimas kelionėms po Lietuvą	11
3.2. Regionų suvokimas	16
3.3. Kaip žmonės atranda regionus?	21
3.4. Kas yra regioninis keliautojas?	27
3.5. Su kuo konkuruoja regionai?	32
3.6. Kelionės į regioną – svajonės	46
3.7. Kelionių į regioną matomumas	53
3.8. „Keliauk Lietuvoje“ ir regioninių maršrutų vertinimas	56
4. Priedai	67
4.1. FGD dalyvių charakteristikos	68

1. Tyrimo dizainas

Informacija apie tyrimą

Diskusijų scenarijus

1.1. Informacija apie tyrimą

Tyrimo tikslas

- Diskusijos tikslas – suprasti Lietuvos keliautojų požiūrį į keliones po regionus, identifikuoti pagrindinius motyvus ir barjerus bei įvertinti, kas galėtų paskatinti dažniau rinktis regionines keliones Lietuvoje.

Tyrimo metodas

- Fokusuotos grupinės diskusijos (FGD) (jungiantis nuotoliniu būdu per Teams)
- 9 dalyviai grupėje

Tyrimo tikslinė grupė ir imties dydis

- 2 FGD su asmenimis keliaujančiais po Lietuvą (per paskutinius 12 mėn.), kurie per pastaruosius metus turėjo / neturėjo šio tipo kelionių (Kelionė, kurios metu keliavau po regioną / maršrutą (kelios vietovės, judėjimas; Kelionė, kurios pagrindas buvo gamta / regiono patirtis (pvz., ežerai, nacionaliniai parkai)
 - I grupė: regioniniai keliautojai
 - II grupė: neregioniniai keliautojai

Tyrimo atlikimo terminai

- Diskusijos vyko 2026 04 28 ir 2026 04 30

1.2. FGD diskusijų scenarijaus struktūra

I Įvadas ir susipažinimas

Dalyvių prisistatymas ir asociacijų apie keliones Lietuvoje žaidimas

II Kelionių po Lietuvą kontekstas ir įpročiai

Kelionių po Lietuvą suvokimas, įkvėpimo šaltiniai, kelionių planavimo ir pasirinkimo logika.

III Regionų suvokimas

Asociacijos su Lietuvos regionais, regionų vaidmuo planuojant keliones ir jų vieta Lietuvos turizmo žemėlapyje.

IV Požiūris į keliones po regionus

Motyvai, barjerai ir veiksniai, lemiantys sprendimą rinktis arba nesirinkti regionų kaip kelionės krypties.

V Informacijos paieška ir regionų matomumas

Informacijos šaltiniai, regionų žinomumas ir informacijos apie regionines keliones prieinamumo vertinimas.

VI „Keliauk Lietuvoje“ ir regioninių maršrutų vertinimas

Svetainės žinomumas, naudojimo patirtis bei konkrečių regioninių kelionių pasiūlymų vertinimas.

VII Regioninio turizmo skatinimo galimybės

Lūkesčiai, poreikiai ir veiksniai, kurie galėtų paskatinti dažniau keliauti po Lietuvos regionus.

2. Apibendrinimas ir išvados

Apibendrinimas ir išvados (I)

Regionai nekonkuruoja dėl dėmesio – jie konkuruoja dėl vietos prioritetų sąrašė

Didžioji dalis respondentų jau turi sukaupę idėjų, kur norėtų nuvykti Lietuvoje. Problema nėra nežinojimas. Problema ta, kad regioninės kelionės nuolat nukeliamos „vėlesniam laikui“.

Regionams svarbiau sukurti priežastį važiuoti dabar, o ne tik didinti žinomumą.

Žmonės renkasi ne regioną – jie renkasi priežastį važiuoti

Kelionės pradžia dažniausiai būna žmogus, objektas, renginys, hobis ar konkreti patirtis. Regionas tampa tik kontekstu.

Todėl „apsilankyk Mažojoje Lietuvoje“ yra silpnesnė žinutė nei „plauk dabar baidarėmis po potvynio zoną“.

Regioninio keliautojo tipas nėra pastovi žmogaus savybė

Tas pats žmogus skirtingais gyvenimo etapais gali būti aktyvus region tyrinėtojas, užsienio keliautojas, didmiesčio lankytojas arba apskritai nekeliauti.

Todėl verta galvoti ne apie regioninių keliautojų segmentą, o apie situacijas, kada žmogus tampa atviras regioninei kelionei.

Regionines keliones lemia ne tik motyvacija, bet ir galimybės

Regionines keliones dažniau renkasi žmonės, kurie: turi automobilį; turi laisvų savaitgalių; turi bendrakeleivių; turi energijos planuoti; turi mažiau logistinių apribojimų.

Dalis žmonių nekeliauja ne todėl, kad nenori.

Apibendrinimas ir išvados (II)

Pajūris laimi ne todėl, kad yra geresnis – jis turi aiškiausią priešastį važiuoti

Pajūris turi vieną labai stiprų konkurencinį pranašumą: visi supranta, kodėl ten važiuoti; visi žino, ką ten veiks; visi turi įprotį ten važiuoti.

Tuo tarpu daugeliui regionų trūksta vieno aiškaus atsakymo į klausimą: „Kodėl būtent ten?“

Regionų matomumas egzistuoja, tačiau jis retai virsta veiksmu

Keliautojai mato informaciją apie regionus socialiniuose tinkluose, Facebook grupėse, per draugų rekomendacijas, per turinio kūrėjus. Problema nėra informacijos kiekis.

Informacija neskatina rinktis kelionės skubiai.

Regionai geriausiai įsimenami tada, kai turi vieną aiškų simbolį

Ryškesniausiai spontaniškai minėti:

- Pajūris → jūra
- Zarasų / Molėtų kraštas → ežerai
- Biržų kraštas → karstiniai reiškiniai.

Visi jie turi vieną bendrą savybę:

jų vertė paaiškinama vienu sakiniu.

Regionų potencialas slypi ne naujose vietose, o naujose priešastyse grįžti

Ilgalaikis augimas priklauso nuo gebėjimo pasiūlyti:

naujas veiklas;

naujas patirtis;

naujus sezonus;

naujas priešastis grįžti į jau lankytą vietą.

„Keliauk Lietuvoje“ gali tapti ne informacijos šaltiniu, o kelionės sprendimo katalizatoriumi

Tyrimas rodo, kad problema dažniau yra ne informacijos trūkumas, o tai, kad regioninės kelionės nukeliamos vėlesniam laikui.

Todėl didžiausia vertė gali slypėti ne papildomos informacijos kaupime, o gebėjime:

- pasiūlyti aiškią priežastį važiuoti dabar;
- parodyti regiono išskirtinumą vienu sakiniu;
- sumažinti planavimo pastangas; padėti iš idėjos pereiti prie konkretaus sprendimo keliauti.

3. Tyrimo rezultatai

3.1. Įkvėpimas kelionėms po Lietuvą

Ką reiškia „kelionė Lietuvoje“?

Diskusijos dalyviams kelionės Lietuvoje labiausiai siejasi su **gamta – ežerais, miškais, pajūriu**. Nepaisant to, emocinė šių simbolių reikšmė skyrėsi. Regioniniams keliautojams kelionė – tai jaukumas, tiek neatrastos, tiek pažįstamos vietos, grįžimas ten, kur jau buvo gera. Neregioniniams keliautojams tai pirmiausia ištrūkimas iš kasdienės aplinkos, ypač iš miesto rutinos.

*„Aš tai jaukumą jaučiu, tiesiog žaluma, miškai, kelias.“
(Vyras, 22 m., Panevėžys, regioninis keliautojas)*

*„Man poilsis yra išvažiuoti iš sostinės.“
(Moteris, 28 m., Vilnius, neregioninė keliautoja)*

Kelionių sezoniškumas

Keliautojams svarbus veiksnys yra sezoniškumas. Šiltuoju metų laiku noras keliauti natūraliai sustiprėja, nes atsiranda daugiau veiklų gamtoje. Keliautojai teigia turintys privalomų ar tradicinių kelionių, tačiau taip pat ir tokių, kurios neplanuojamos iš anksto arba nutinka dėl įkvėpimo.

*„Kartais pasirodo kažkas naujo, Kaune mokslo sala atsirado, tai iškart užsinorėjau nuvažiuoti.“
(Vyras, 42 m., Klaipėda, neregioninis keliautojas)*

Kelionių kryptys, atstumai ir nakvynė

Dauguma regioninių keliautojų teigė, kad **kryptį renkasi pagal atstumą** – dažniausiai iki 1–2 valandų kelio nuo namų. Populiarios vietos: Labanoras, Molėtai, Dzūkija, pajūris, Druskininkai. Kelionių tikslas – gamta, pažintiniai takai ir SPA.

Neregioniniai keliautojai dažniausiai renkasi žinomus „magnetus“ – Vilnių, Palangą, Klaipėdą, Neriją, Druskininkus. Dauguma jų teigė, kad kuo toliau nuo namų, tuo kelionė vertingesnė.

Regioniniai keliautojai vardino įvairesnes, unikalesnes patirtis ir kryptis, keliavimo būdus.

Vienos dienos kelionės iš esmės vertinamos kaip nepakankamos tiek poilsiui, tiek vietai pažinti, tačiau pasirenkamos dėl mobilumo, mažesnių išlaidų ir mažesnių planavimo pastangų.

*„Mano atveju, valandos, max dvių nuo Klaipėdos – kad automobilyje ilgai nebūti.“
(Vyras, 45 m., Klaipėda, regioninis keliautojas)*

*„Kuo toliau nuo jūros, tuo labiau norisi tą jūrą aplankyti.“
(Vyras, 47 m., Vilnius, neregioninis keliautojas)*

*„Pas mus atsiremia į kainą – jei sezono metu į pajūrį - tai kaina bus didelė.“
(Moteris, 28 m., Kaunas, regioninė keliautoja)*

*„Norint atsijungti nuo rutinos, reikia pakeisti aplinką bent dviem, trim naktim.“
(Vyras, 54 m., Šakiai, neregioninis keliautojas)*

Įkvėpimai kelionėms ir noras atitrūkti nuo kasdienybės

Didžiajai daliai keliautojų impulsas leistis į kelionę dažniausiai kyla dėl tos pačios priežasties – susikaupusio nuovargio ir poreikio atitrūkti nuo rutinos.

Kartais šis poreikis būna spontaniškas, o kitais atvejais jis įvardijamas kaip sąmoningas siekis išvengti perdegimo ir pakeisti aplinką.

*„Nevažiuoji, nevažiuoji ir jau atsiranda poreikis. <...> Kažką reikia daryti, kažkur važiuoti, kažką pamatyti.“
(Moteris, 54 m., Panevėžys, regioninė keliautoja)*

*„Kad neperdegti, kad neišprotėti reikia pakeisti aplinką, pakeisti vaizdą pro langą.“
(Vyras, 54 m., Šakiai, neregioninis keliautojas)*

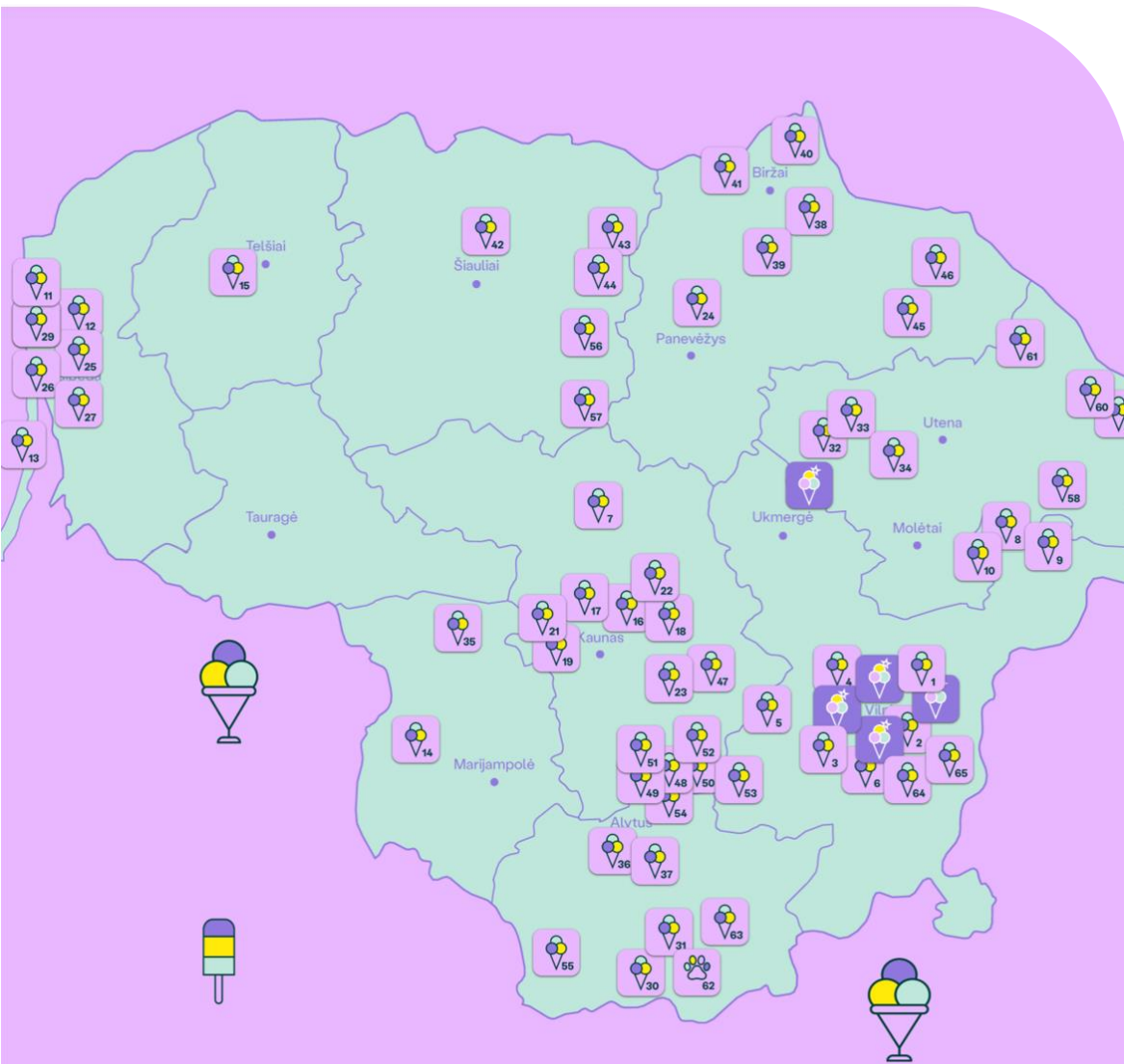

Įkvėpimo šaltiniai: Facebook, Instagram bei „iš lūpų į lūpas“

Dauguma keliautojų, paklausti, kokius kanalus naudoja, minėjo „Facebook“, „Instagram“ ir draugų bei kolegų rekomendacijas. Rekomendacijos „iš lūpų į lūpas“ išlieka vienu patikimiausių informacijos šaltinių, ypač planuojant tolimesnes keliones ir siekiant patikrinti, ar pasirinkta kryptis verta dėmesio.

Televizija, kaip įkvėpimo šaltinis, nebuvo aktyviai naudojama nė vienoje grupėje. Nors viena dalyvė paminėjo, kad sezoniškai pamato reklamų televizijoje (pvz., Pakruojo dvaro reklamą), kurios galimai pasėja kelionės idėją, vis dėlto galutinio sprendimo priėmimui ji ieško papildomo patvirtinimo iš pažįstamų.

Jau žinodami kryptį, keliautojai taip pat naudojami „Google“ paieška, tinklaraščiais („blogais“) ir „Google Maps“ atsiliepimais, ieškodami informacijos apie tai, ką konkrečioje vietoje galima nuveikti. Kita dalis keliautojų teigė atkreipiantys dėmesį į vizualinį turinį socialiniuose tinkluose, kuris dažnai tampa pirminiu kelionės įkvėpimo šaltiniu.

*„Pamatai, kad kažkas pasidalina gražia vieta ir iškart kyla minčių ten nuvažiuoti.“
(Moteris, 19 m., Radviliškis, neregioninė keliautoja)*

*„Pamatai reklamą ir sugalvoji, kad reikia vat pamatyti, bet vis tiek dar pasitikslini rekomendacijas iš draugų.“
(Moteris, 34 m., Tauragė, regioninė keliautoja)*

3.2. Regionų suvokimas

Keliautojai renkasi ne regioną, o konkrečią vietą ar patirtį

Keliautojai Lietuvoje dažniau renkasi konkrečią vietą ar patirtį, o ne regioną. „Regionas“ yra pažįstama sąvoka, tačiau retai vartojama kalbant apie būsimas keliones.

Keliautojai regionų neatmeta, tačiau retai renkasi „regioną“ kaip kelionės kryptį.

Sprendimą keliauti lemia konkrečios vietos, objektai ir patirtys, o regionas dažniausiai veikia kaip papildomas kontekstas.

Žmonės nekalba apie regioną kaip apie vertę savaime.

Regionas pats savaime nėra motyvatorius keliauti – svarbios konkrečios vietos ir patirtys, kurias regionas gali pasiūlyti.

Regionų vertė suvokiama nevienodai: daliai keliautojų jie asocijuojasi su mažesniu lankytinų vietų pasirinkimu ir reikalauja stipresnės priežasties vykti, tuo tarpu kiti regionuose mato galimybę atrasti mažiau pažintas vietas, patirti daugiau ramybės ir išvengti populiariausių turistinių krypčių.

Diskusijose dominavo konkrečių regionų įvaizdžiai ir asociacijos, o ne bendras požiūris į regionus kaip vieningą kelionių kategoriją.

Sąvoka „regionas“ artimiausia etnografijai

„Lietuvos regionas“ respondentams **pirmiausia siejasi su didesniais etnografiniais Lietuvos regionais** (Žemaitija, Dzūkija, Aukštaitija ir kt.), o ne su konkrečiomis turistinėmis kryptimis.

Artima sąvoka – kraštas

Kai kuriems respondentams artimesnė sąvoka – „kraštas“.

Minėti pavyzdžiai: Biržų kraštas, Zarasų kraštas, Molėtų kraštas.

Regionas suvokiamas kaip didesnė teritorija

Apimanti miestą ir aplinkines vietas.

Didesnė nei konkretus miestas, rajonas ar „kraštas“.

Turinti centrą ar kelis centrus. Centras (miestai) yra dalis, priešingai nei miestas – rajonas poroje.

Regionas siejamas su unikalumu

Regionas suvokiamas kaip teritorija, turinti savitą gamtą, kultūrą, žmones ir identitetą.

Tikimasi, kad kiekvienas regionas pasiūlytų kažką savito ir išskirtinio.

Regionas dažnai siejamas su gamta

Tikėtina, dėl pažįstamos „regioninio parko“ sąvokos.

Regionų išskirtinumas regioniniams ir neregioniniams keliautojams atrodo skirtingai

Respondentai **ne visuomet aiškiai orientavosi regionuose**, tačiau regioniniai ir neregioniniai keliautojai skirtingai matė jų vertę ir potencialą.

Regioniniai keliautojai

Regionuose mato atradimų, autentiškumo, ramybės potencialą

Mažiau žinomos vietos yra privalumas

Dažniau ieško naujų krypčių ir mažiau atrastų vietovių

Neregioniniai keliautojai

Regionai atrodo gana panašūs vieni į kitus

Mažiau žinomos vietos nėra pakankama priežastis vykti

Dažniau renkasi žinomas vietas ir objektus

„Aš tai suprantu, įsivaizduoju tą didesnį regioną, Dzūkiją, Suvalkiją, Žemaitiją... Jeigu regionas tai va šitoks regionas didelis.” (Moteris, 51 m., Panevėžys, regioninė keliautoja)

„Aukštaitija bendrai labai plati, tai tada išskiria kažkaip Biržų, Rokiškio kraštus. Ten Kupiškis, Panevėžys o ten Molėtų ar Zarasų vėl atskirai, ten kažkaip kraštas labiau.” (Vyras, 41 m., Molėtai, regioninis keliautojas)

„Aš nežinau, kažkaip aš neskirstau. Nu žinau, tiesiog yra regionai tie keturi, sakykim, kur galbūt paprasčiau orientuotis. Tai Žemaitija, Aukštaitija, Dzūkija, Suvalkija. Gal per maža šalis vadinta ji dar kažkokiais tai regionais.” (Moteris, 48 m., Raseiniai, neregioninė keliautoja)

Ryškesiausiai išsiskiriantys Lietuvos kraštai

Respondentai dažniau kalbėjo apie konkrečius kraštus ar išskirtines teritorijas, o ne apie regionus apskritai. Ryškiesiausiai spontaniškai minėti pajūrio, Zarasų (ežerų) ir Biržų kraštai.

Ryškesiausi spontaniški paminėjimai:

Kraštas	Pagrindinė asociacija
Pajūrio kraštas	Jūra
Zarasų / Molėtų/ Ežerų kraštas	Ežerai
Biržų kraštas	Karstiniai reiškiniai

Lengviausiai įsimenamos ir spontaniškai minimos kryptys buvo tos, kurios turi vieną aiškų ir lengvai nusakomą išskirtinumą.

Kiti paminėjimai: Telšių kraštas, Varėnos kraštas, Mažoji Lietuva.

„Pavyzdžiui, dabar šią vasarą planuoju ir tikimės kelionę į Klaipėdos kraštą arba regioną. Būtent norim pasižiūrėti Žuvintą, nesam buvę, nors pravažiavę netoli, paskui yra Mingės kaimas, kur žvejų yra šitos upės Nemuno deltos yra labai gražios vietos, senai kviečia mus pa žuvaut važiuot, pažvejoj. Tai bus tada vis dėlto didžioji kelionė, kadangi nuo Vilniaus tai bus daugiau negu trys šimtai kilometrų su nakvyne, tikriausiai su dviem nakvynėm nu ir ta proga bus apvažiuotas visas kraštas arba regionas bus apžiūrėtas.“ (Vyras, 55 m., Vilnius, regioninis keliautojas)

„Tai toksai išskirtinis tuom gal, kad aišku, Molėtų kraštas, kad ežerai, viskas, Utena. Zarasai ir Anykščiai, yra penkiasdešimt kilometrų atstumu nuo Molėtų. Tai irgi toksai, gal kaip ežerų kraštas, kur Molėtai toksai kaip viduriukas būtų, nes ten yra tekę būti tai, kad tikrai net metėm monetą ir sprendėm nuomonių išsiskyrimą, į kurią tą pusę važiuosim, kad tą kraštą pamatyti geriau susipažinti.“ (Moteris, 51 m., Tauragė, regioninė keliautoja)

3.3. Kaip žmonės atranda regionus?

Regionai atrandami per tris „tarpininkus“

1. Žmogus

2. Patirtis

Regionas

3. Smalsumas

Regionas atrandamas per žmones

Svarbi priežastis aplankyti regioną – **jame gyvenantys ar persikėlę artimieji, draugai ir pažįstami**. Būtent jie dažnai tampa pirminiu stimulu išsiruošti į vietovę, kuri kitu atveju nebūtų pasirinkta kaip kelionės kryptis. Žmonės tampa svarbiu tarpininku tarp keliautojo ir regiono. Regionas dažnai atrandamas ne per reklamą ar kryptingą paiešką, o per asmeninius ryšius, rekomendacijas ir norą aplankyti ten gyvenančius žmones.

Draugų ir artimųjų kvietimai

Dalis kelionių prasideda nuo kvietimo aplankyti draugus ar gimines. Tokie apsilankymai suteikia aiškią progą nuvykti į regioną ir kartu susipažinti su vietove.

Persikėlę gyventi į regioną pažįstami

Kai artimieji ar draugai persikelia gyventi į kitą Lietuvos vietą, atsiranda papildoma priežastis ją aplankyti. Tokiu būdu atrandamos vietovės, kurios anksčiau nebuvo svarstomos kaip kelionės kryptis.

Savo kraštą rodantys vietiniai

Priimdami svečius vietiniai dažnai nori parodyti savo mėgstamas vietas, lankytinus objektus ar gamtos kampelius. Taip regiono pažinimas vyksta natūraliai, per asmeninę patirtį.

„Mano atveju tai yra Telšiai užstrigę, bet ten dėl kažko tokio, kad yra duobės kažkokios, bet tiesiog taip sutapo, kad ir vaikas mėgsta traukinius ir su traukiniu ten labai patogiu nuvažiuoti iš Klaipėdos. Yra draugų, bičiulių ir taip gaunasi, kad mes vieni pas kitus, važinėjam su traukiniais su nakvynėm. Aišku, automatiškai tu ten pažintinę gauni kelionę iš draugų, kurie vietiniai, ir aišku po to atvažiuoja pas tave. Tada kompensuoji, sakykim, per savo kraštą.“
(Vyras, 49 m., Klaipėda, regioninis keliautojas)

Regionas atrandamas **per patirtį**

Kelionės priežastimi dažniausiai tampa ne pats regionas, o **konkreți patirtis, veikla ar objektas**. Regionas atrandamas kaip vieta, kurioje galima patirti tai, kas domina konkretų žmogų. Regionas retai būna pagrindinis kelionės tikslas. Daug dažniau žmonės vyksta dėl konkrečios patirties, o regioną atranda kaip jos dalį.

Gamtos išskirtinumas

Ežerai, jūra, miškai, pelkės ar regioniniai parkai dažnai tampa pagrindiniu motyvu aplankyti tam tikrą Lietuvos kraštą.

Keliautojus traukia ne pats regionas, o jo gamtinės ypatybės ir galimybė patirti kitokią aplinką.

Išskirtiniai objektai

Atskiri objektai – apžvalgos bokštai, pažintiniai takai, muziejai, Žuvintas ar Biržų karstiniai reiškiniai – dažnai tampa konkrečia priežastimi išsiruošti į regioną.

Objektas dažnai tampa kelionės priežastimi, o regionas – papildomu atradimu.

Teminės veiklos

Regionai atrandami per pomėgius ir interesus: žvejybą, grybavimą, baidares, dviračių maršrutus, paukščių stebėjimą ar kitas veiklas.

Žmonės renkasi veiklą, o kartu atranda vietovę, kurioje ją galima patirti.

Renginiai ir progos

Miestelių šventės, festivaliai, koncertai ar sporto renginiai tampa papildomu impulsu nuvykti į regioną.

Dažnai renginys yra pirminis motyvas, o regiono pažinimas vyksta jau viešnagės metu.

Regionas atrandamas per vidinį smalsumą

Daliai keliautojų regionai tampa patrauklūs dėl noro atrasti kažką naujo. Kelionę skatina ne konkretus objektas ar kvietimas, o smalsumas pažinti mažiau matytas Lietuvos vietas ir patirti kitokią aplinką.

Noras atrasti nepažintas vietas

Regioniniai keliautojai dažnai mini norą pamatyti tai, ko dar nėra matę. Juos motyvuoja ne tik konkretūs objektai, bet ir pats atradimo procesas.

Nebūtinai nauja kelionė – galbūt dalis jau vykstančios kelionės, kai renkamasi – kur važiuojame toliau.

Pirmasis apsilankymas skatina grįžti

Susipažinus su viena vietoje ar pagrindiniu regiono centru, atsiranda noras pažinti aplinkines vietas ir grįžti ilgesniam tyrinėjimui.

Pirmoji kelionė tampa atspirties tašku tolimesniam regiono pažinimui.

Atradimai pakeliui

Naujos vietos dažnai atrandamos atsitiktinai – keliaujant į kitą kryptį, užsukus pakeliui ar pastebėjus objektą maršrute.

Tokie netikėti atradimai neretai virsta būsimų kelionių idėjomis.

Noras pažinti giliau

Kai kurie keliautojai, atradę įdomią vietą, nori geriau suprasti visą kraštą – jo istoriją, kultūrą, gamtą ir aplinkines vietas.

Regionas tampa ne vienkartinė stotelė, o tęstinio pažinimo objektu.

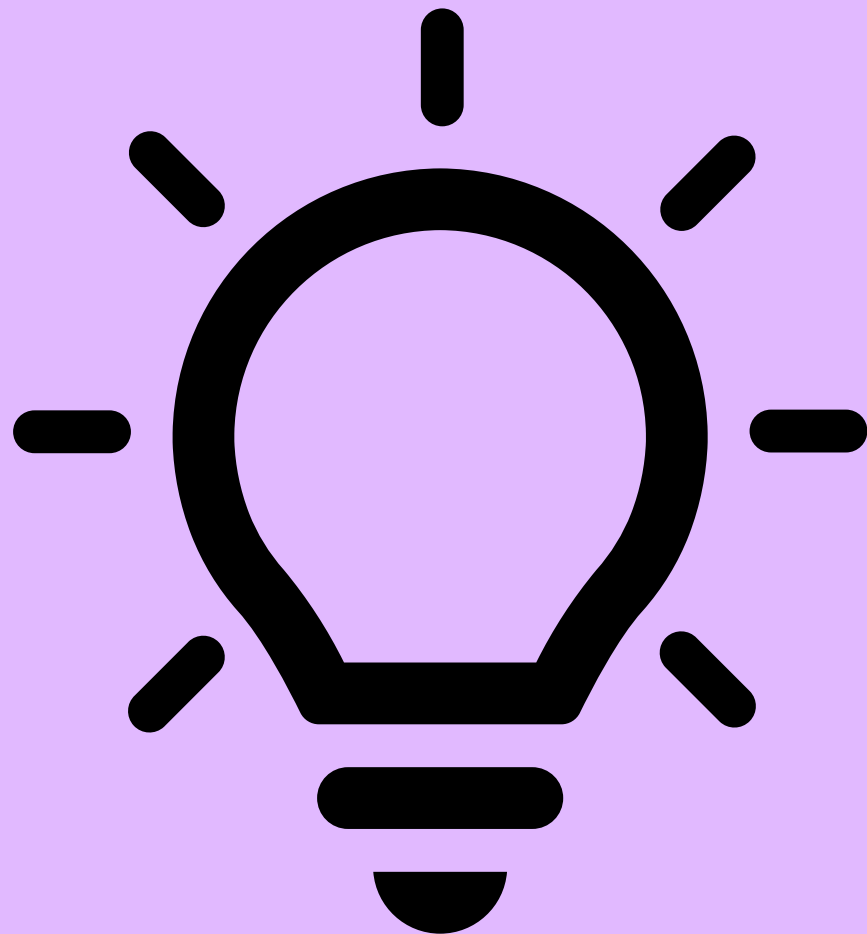
„Dažniausiai tikriausiai aplinkybės, kad nulemia, nes vieną kartą gali nuvykti į didmiestį, o kitą kartą jau galvoji, ką pamatyti aplink tą didmiestį, tarkim, ar kažkokį didesnį miestą, kad susipažinti daugiau arba žiūri, jeigu to laiko mažiau, tai stengiuosi, tada vis tiek gal tą nu mes kartais žiūrim taip, kas gero yra tam pačiam didmiesty, nes kartais tam didmiesty irgi nebūna kažko vau, o būna tuose aplink. Kaip sakant, aplink tą kraštą būna daugiau tų įspūdingesnių vietų.“ (Moteris, 51 m., Tauragė, regioninė keliautoja)

Kodėl keliautojai renkasi regioną?

Jie renkasi ne regioną, o konkretų žmogų, objektą, veiklą ar patirtį. Regiono vertė atsiskleidžia tik tada, kai jis siejamas su aiškiu ir suprantamu išskirtinumu.

3.4. Kas yra regioninis keliautojas?

Diskusijos atskleidė skirtingus regionų pasirinkimo mechanizmus, tačiau neleidžia teigti, kad žmonės yra nuolat „regioniniai“ arba „neregioniniai“ keliautojai.

„Regioninis“ ir „neregioninis“ keliautojas – ne nuolatinės kategorijos

Diskusijos neleidžia daryti išvados, kad egzistuoja stabilūs „regioniniai“ ir „neregioniniai“ keliautojai.

Regionų pasirinkimas dažnai priklauso nuo konkretaus gyvenimo etapo, aplinkybių ir tuo metu aktualių poreikių.

Tas pats žmogus skirtingais gyvenimo etapais gali: aktyviai tyrinėti Lietuvos regionus (ar net keliauti aplink Lietuvą) arba teikti prioritetą pajūriui ar užsieniui, arba kuriam laikui apskritai atsisakyti kelionių.

Vis dėlto galima kelti hipotezes, kad regionus dažniau renkasi žmonės, kurie:

Mažiau atidėlioja

Priima sprendimą greičiau
Nereikalauja ilgo planavimo

Pasitiki atradimu

Nebijo nežinomybės
Tiki, kad ir mažiau žinomoje vietoje ras ką veikti

Atviri netikėtiems atradimams

Mėgsta atrasti pakeliui, sustoti važiuojant, nukrypti nuo maršruto

Aktyviai ieško veiklų

Domisi gamta, istorija, gastronomija, kultūra
Turi pomėgių, kurie natūraliai veda į regionus

Kuria keliones patys

Nepriklauso nuo paruoštų turistinių paketų
Geba susidėlioti savo maršrutą

Turi stipresnę vidinį smalsumą Lietuvai

Tiki, kad Lietuvoje yra dar ką atrasti, nemano, kad jau viską Lietuvoje matė, regionus vertina kaip galimybę pažinti šalį giliau

Noriu – nereiškia galiu. Regioninėms kelionėms svarbus ne tik noras, bet ir galimybė

Mobilumas

Automobilis

Vairavimo įgūdžiai

Galimybė pasiekti vietą

Laikas

Laisvi savaitgaliai

Galimybė skirti 1-2 dienas išvykai

Lėšos

Yra pinigų kelionėms

Nėra kitų svarbesnių prioritetų

Kelionės kompanija

Šeimos situacija

Bendrakeleivių turėjimas

Vaikų amžius ir poreikiai

Energija planuoti

Pasirengimas organizuoti maršrutą

Nakvynės paieška

Veiklų derinimas

3.5. Su kuo konkuruoja regionai?

Regionai konkuruoja ne dėl žmonių, o dėl konkretaus gyvenimo momento

Kelionių prioritetai laikui bėgant keičiasi

Jaunystėje gali dominuoti spontaniškos išvykos ir atradimai.

Atsiradus vaikams svarbesnis tampa patogumas, infrastruktūra ir aiškus veiklų planas.

Vėliau daugiau dėmesio gali būti skiriama poilsiui, gamtai ar lėtesniam keliavimui.

Dažnas mąstymas – aš jau turėjau kelionę po Lietuvą, pakartosiu kažkada, bet ne dabar.

Regionai konkuruoja dėl riboto laiko ir biudžeto

Vienais metais prioritetu gali tapti pajūris.

Kitais – užsienio kelionės.

Dar kitais – savaitgaliai miestuose ar renginiai.

Tas pats žmogus gali keisti savo pasirinkimus

Šiandien jis gali nepatekti į „regioninių keliautojų“ grupę, tačiau kitu gyvenimo etapu ar pasikeitus aplinkybėms regionus rinktis dažniau.

„Aš labai noriu šią vasarą važiuoti su dviračiais iš Klaipėdos numinti iki Nidos, nes niekada neteko to padaryti. Dabar galimybės yra, turime elektrinius dviračius dar labai noriu ir prie Platelių ežero irgi atvažiuoti dviračiu, nes daug metų buvo labai patiko.“ (Moteris, 40 m., Kaunas, regioninė keliautoja)

Paklausti, kodėl nekeliauja į regionus, dalyviai samprotavo... I

Yra svarbesnių dalykų nei kelionės...

„Metus, tarkim, dar per metus, tai aš nespėjau tiek daug nuvykti arba kažkur naujo pamatyti tai, nes laiko stoka ir net ne pinigų stoka yra. Gal kažkas yra svarbiau, negu nukeliauti kažkur.“ (Vyras, 18 m., Kaunas, neregioninis keliautojas)

Man tiesiog, atrodo, kad neįdomu...

„Aš irgi kažkaip neturiu tokio tikslo, kad visur viską pamatyti. Maždaug man Lietuvoj viskas yra pakankamai panašu ir važiuojam, jeigu kažkur tai tik nu su kažkokiu tai tikslu, ten ar prie jūros pailsėti į Vilnių, papramogauti į Birštoną, pailsėti, o kad ten kažkokį tai maršrutą darytis, kad aplankyti Dzūkijos, kažkokius nu nežinau, niekada net į galvą nešovė taip daryti... Nes kažkaip net nu atrodo neįdomu, nėra poreikio tai.“ (Moteris, 48 m., Raseiniai, neregioninė keliautoja)

Aš jau turiu atradęs, kur man gera...

„Aš neturiu tokio tikslo, tarkim, aplankyti visas šešiasdešimt Lietuvos savivaldybių. Mano draugas giriasi, kad aplankė beveik visas Europos šalis. Na, aš neturiu tokio tikslo, aš važiuoju, kur man gera, kur man malonu, kur man ramu, kur man patinka ir tikrai nesivaikau. Tarkim, ten, kad ten yra mados kryptis, madinga kryptis aplankyti tą ir tą ne tai ne man.“ (Vyras, 54 m., Šakiai, neregioninis keliautojas)

Taip jau nebekeliauju.....

„Dabar, kai pasakėt, tai prisiminiu, kad nu, kai jaunesni buvom tai tiesą pasakius gan populiariu būdavo savaitei važiuot, kažkur tai vat būtent Dzūkijos ir kažkur tai aplink ežerus ar kažkur, bet pastaruju metu, kai atsiranda vaikas, tai tas toks daiktų išskrovimas, vėl sukrovimas, vėl išskrovimas kiekviename mieste, kiekvienoje nakvynėje skirtingoje žiauriai vargina ir nu tiesiog išeliminuoja šitą faktorių ir pasilieki daugiau poilsio.“ (Moteris, 30 m., Naujoji Akmenė, neregioninė keliautoja)

Paklausti, kodėl nekeliauja į regionus, dalyviai samprotavo... II

Nėra ką pamatyti / veikti...

„Bet aš manau, kad apžvalgos bokštai jau nu nu nežinau, nu, Lietuvoj nėra. Su Europos bokštais ten nėra ką lyginti. Iš tikrųjų, pasakysiu taip – visi jau visko matėm. Aš manau, kad reikėtų gal veiklos kažkokios naujovės aš nežinau, kas tai galėtų būti, bet kažkokia naujovė.“ (Vyras, 18 m., Kaunas, neregioninis keliautojas)

Tokios kelionės parengtos didelėms grupėms...

Jau buvau... norisi pasiilgti...

„... kad būtų gal pasiūlyta kažkas su tuo regionu to regiono specifika. Tai, pavyzdžiui, gal kažkokios ar degustacijos. Aš suprantu, kad jas siūlo ir dažniausiai jos yra didelėm grupėm nu, aišku, kai aš atvažiuosiu vienas, tai turbūt man nepasiūlys. Gal tu nori ten dešimt rūšių kažko paragauti, bet kažką gal per tą prizmę. Pamėginti, ar nežinau, irgi norėjosi kažkada irgi su su šeima nuvažiuoti. Gal šokolado ten pasidaryti šokolado saldinių, bet irgi ten priima tikrai dideles grupes, bet čia tikriausiai irgi daug kas remiasi į finansus ir kažkaip gal tą irgi galvojau, gal tą gamtą tokią irgi dar išnaudoti. Aišku, pažintinių takų irgi tikrai netrūksta. Aš prieš du metus irgi labai daug jų esu aplankiusi, tai aplankiau ir taip sakant, nu tai ir viskas. Tai po metų po dviejų. Tai norisi tos pertraukos, kad pamirštum ir tada vėl ten sugrįžtum“.

Regionai konkuruoja su kitomis laisvalaikio kryptimis

Pajūriu

Aiškiausias ir lengviausiai suprantamas pasirinkimas.

Turi stiprią asociaciją (jūra) ir įprotį.

Lengva suplanuoti / yra tarp privalomų kasmetinių tradicijų.

Mažiau reikia ieškoti informacijos.

Didžiaisiais miestais

Vilnius, Kaunas, Klaipėda siūlo daug veiklų vienoje vietoje.

Didesnis renginių, maitinimo ir pramogų pasirinkimas.

Mažesnė rizika „pritrūkti ką veikti“.

Užsieniu

Kai biudžetas ir laikas leidžia, dalis keliautojų prioritetą teikia užsienio kryptims.

Užsienio kelionės siejamos su didesniu naujumo ir išskirtinumo pojūčiu.

„Aš, pavyzdžiui, nors ir pati Kaune gyvenu, bet dar nesu pravažiavus maršruto pro visas panemunės pilis taip pat dar yra likę pora fortų, kurie dar ne ne prieiti, bet ten jau tie kur nerekonstruoti tai čia arčiausiai. Nors ir Kauno rajonas arti, bet kažkaip vis“. (Moteris, 28 m., Kaunas, regioninė keliautoja)

Kada regionui sunkiau konkuruoti?

Kai jo išskirtinumas nėra aiškiai matomas.

Kai trūksta konkretaus objekto ar veiklos.

Kai reikia daugiau pastangų planuojant.

Kai neaišku, ar bus pakankamai veiklų visai kelionei.

„Bet nu nuo Molėtų penkiasdešimt kilometrų Anykščiai, tą labai gerai atsimenu, kad ir Anykščiai, ir Utena, lyg tai, kad tokiu pačiu atstumu. Sakau, mums yra tekę būti kryžkelėje ir mesti monetą, kur vykstam, ar į Anykščius ar vykstame į Zarasus. Man atrodo, neatsimenu, kad vos ne prie sankryžos skirtingos rodyklės tokiu pačiu atstumu nuo tų Molėtų...“ (Moteris, 51 m., Tauragė, regioninė keliautoja)

Nekeliavimas į regionus per pastaruosius dvejus metus nebūtinai reiškia neigiamą požiūrį į regionus.

Dažnai tai yra konkretaus laikotarpio pasirinkimų, prioritetų ir kelionių cikliškumo rezultatas.

„Aš irgi pritariu, kad mūsų šalis yra maža ir kad net tarp tų regionų tie skirtumai, jie taip na gana niveliuojasi, todėl nežinau dėl globalizacijos, dėl to, kad viskas yra labai šalia. Dėl to, kad per tris valandas galima pervaziuoti. Ačiū dievui, visą šalį ta prasme ir ir viską viskas yra čia vietoj tai dėl to nu ta prasme yra tų požymių, bet kad tai būtų toksai, esminis kažkoks rodiklis, kad ten na va tenai aš Žemaitijos važiuosiu žiūrėt, arba kaip Aukštaičiai gyvena.“ (Vyras, 47 m., Vilnius, neregioninis keliautojas)

Pajūris – stipriausias regionų konkurentas

Pajūris dažnai laimi ne todėl, kad siūlo daugiau, o todėl, kad jo vertė aiški ir nereikalauja papildomo paaiškinimo.

Pajūris yra įprastas pasirinkimas

Daugeliui keliautojų pajūris yra kasmetinė tradicija. Pajūris dažnai patenka tarp pirmųjų vasaros planų. Jei dalis biudžeto ir laiko skiriama pajūriui, kitoms regioninėms kelionėms jų gali nebelikti.

Pajūris siūlo aiškią naudą

Stipri ir lengvai suprantama asociacija – jūra. Mažiau reikia ieškoti informacijos ir planuoti. Aišku, ko tikėtis ir ką veikti.

Pajūris apjungia kelis poreikius vienoje vietoje

Galima derinti poilsį gamtoje ir miesto pramogas. Kurortuose gausu maitinimo, renginių ir kitų paslaugų. Daug veiklų pasiekama be papildomo transporto.

Didieji miestai konkuruoja patogumu ir veiklų gausa

Didieji miestai siūlo daug veiklų vienoje vietoje ir mažina riziką „pritrūkti ką veikti“.

Miestuose lengviau susidėlioti pilną dieną ar savaitgalį

Vienoje vietoje sutelkti restoranai, renginiai, muziejai, parduotuvės ir kitos pramogos. Veiklų pakanka skirtingiems poreikiams ir skirtingiems keliautojams. Nereikia iš anksto detalai planuoti maršruto.

Mažesnė rizika nusivilti

Net ir neturint konkretaus plano galima rasti ką veikti. Lengviau prisitaikyti prie oro ar pasikeitusių aplinkybių. Mažiau abejonių, ar verta važiuoti.

Miestai dažnai laimi patogumu

Gerai išvystyta infrastruktūra. Patogus judėjimas. Daug paslaugų pasiekama vienoje vietoje.

Regionai ir užsienis dažnai konkuruoja ne dėl tos pačios kelionės

Regionai

Mažiau laiko

Spontaniškas sprendimas

Poilsis gamtoje

Mažiau logistikos

Trumpa išvyka

Pabūti su kitu žmogumi

Pabūti su savimi

Sulėtėti

Užsienis

Daugiau laiko

Planuojamos atostogos

Noras pakeisti aplinką

Didelis nuotykių jausmas

Ilgesnės atostogos

Patirti kažką naujo kartu

Pabėgti nuo kasdienybės

Persijungti

Regionai ir užsienis tenkina skirtingus poreikius skirtingose situacijose. Regioninės kelionės dažniau kuriamos aplink žmones, užsienio kelionės – aplink patirtis. Regioninė kelionė dažniau suvokiama kaip galimybė sulėtėti ir pabūti su savimi pažįstamame kontekste, o užsienio kelionė – kaip galimybė trumpam atsitraukti nuo kasdienybės ir pasijusti visiškai kitur.

Kada laimi regionas, o kada užsienis?

Daugiau laiko - užsienis

„Tarkim, jeigu aš turiu dvi dienas, tai aš nevažiuosiu į Italiją dviem dienom, jeigu aš turiu bent jau keturias, tada aš galiu pradėti apie kažkokią netolimą, vadinkim, tą pačią Italiją galvoti, kur skrydis dvi valandas. Tai laikas pagrinde. Laikas ir pinigai.“ (Vyras, 49 m., Klaipėda, regioninis keliautojas)

„Bet kartais Lietuvoje lieka antram plane dėl to, kad Lietuvoje gali bet kada nuvykti, ar ne? Ir savaitgalį užtenka tų dviejų dienų, o užsienyje vis tiek jau dažniau atsideda daugiau negu dvi dienas.“ (Moteris, 51 m., Tauragė, regioninė keliautoja)

Daugiau pinigų – užsienis?

„Aš tai sakyčiau, man labiausiai pinigai, nes į užsienį paprastai nekeliauja į keturiom dienom, nes man gaila pinigų. Tada aš jau sakau tiesiog skristi taip trumpai tenais pabūti, tavo susideda didelis karštis ten transportavimu. Ir tada, jeigu aš jau turiu tą pačią mažesnę sumą kelia Lietuvoje, bet jeigu aš noriu ilgesniu atostogų savaitę ten ir daugiau, bet ten bent minimum penkios dienos. Aš tada renkuosi užsienį.“ (Moteris, 40 m., Kaunas, regioninė keliautoja)

„Bet jau šiais laikais nebėra taip kad Lietuvoje pigiau“ (Vyras, 18 m., Kaunas, neregioninis keliautojas)

Ilgai nebuvo užsienyje – užsienis

„Dar labai gal man tai nuo nuovargio mano lygio, jeigu taip pirma pinigai antrą laiką, bet dar aš būna pasiekiu tą momentą, kur man reikia išvažiuoti iš Lietuvos, kad aš nebūčiau šitam fone, kad pageidautina, nesuprasčiau, ką aplinkui žmonės šneka, pilna to žodžio prasme tiesiog atsijungti nuo visko, kas yra čia pabėgti. Galbūt ten, kad ir porą dienų savaitę aš ir viena mėgstu keliauti po užsienį, tai tiesiog pabėgti.“ (Moteris, 28 m., Kaunas, regioninė keliautoja)

Kai kurios regioninės kelionės suvokiamos kaip „projektai“, kuriuos užtenka įgyvendinti kartą per tam tikrą gyvenimo etapą

„Aš vieną kartą esu keliavęs aplink Lietuvą automobiliu apie nu kažkur tai gal dešimt dienų. Jeigu gerai atsimenu, apie tris tūkstančius kilometrų išmaišyti pagal laikrodžio rodyklę, nu ir taip labai jau smulkiai išvažiuodami į miestus, miestelius, lankydami įvairiausius. Buvo labai smagi kelionė. Norėsis pakartoti, man atrodo jau pakankamai seniai tai buvo.“ (Vyras, 47 m., Vilnius, neregioninis keliautojas)

Įsiminusi regioninė kelionė - Plateliai

„Mes tai, galiu papasakoti taip, kad mes nieko įspūdingo ir kažkokio efekto, bet jau važiuojam gal penkis metus, jeigu ne daugiau, gal net dešimtmetį važiuojame visada į Platelius kiekvienais metais, kiekvieną vasarą, kartais du tris kartus, netgi pakartojam šitą. Būna taip, kad ir keliaujam po pažintines tas vietas, bet būna, kad tris naktis praleidžiam grynai tik prie ežero, tai yra kartojama jau dešimt metų. Seklu, geras vanduo dažniausiai visada geras oras, gamta, nors tos gamtos nu aišku, visur gali rasti, bet čia jau važiuojam grynai, kai reikia atsijungti. Nors aišku, aplinkui šneka žmonės ir būna baliavoja ir panašiai, bet tiesiog ta vieta tokia magiška ir mūsų šeimai, ir draugams ant tiek tinka, kad sakau, mes kartojam net vasarą du tris kartus būna važiuojam, kad ir dviem naktim, būna važiuojam trim ir keturių mes esam buvę. Nuo darbų kaip laiko, turim ir visa kita. Bet jei sugalvojom, kad kažkur važiuot pailsėti, tai būna Plateliai numeris vienas ir jau dabar net pastebėjau, kad sunku pakeisti tą, kad nori. Man norisi pamatyti kažką naujo, bet dažniausiai šeima ar draugai nusprendžia, kad Plateliai vien dėl ežero.“ (Moteris, 51 m., Tauragė, regioninė keliautoja)

Įsiminusi regioninė kelionė - Svencelė

„Man tai prieš kelis metus gal man atrodo, pernai buvom Svencelėje, tai iš Palangos važiauvau specialiai į Dreverną. Nu, tai vau, ten ten nežinau, tokia Venecija tokie statomi namai prie namų jachtos priplaukusios, nu ten jau ne nebe šnekant apie tą aktyvų laisvalaikį, kiek ten leidžiančių žmonių ten kažkaip tai gamta vietovė va šita tai padarė įspūdį, taip pasijaučiau, kaip ne Lietuvoj, kad netikėjau, kad Lietuvoj taip gali būti. Įspūdinga ten.” (Moteris, 51 m., Panevėžys, regioninė keliautoja)

„Aš pritarčiau, mes neseniai keliavome, labai patiko ir Ventės ragas, Svencelė. Užsukti pasivaikščioti ten tiek daug visko pamatyti ir paplaukioti, ir labai nustebina, kiek daug žmonių turi jachtas. Lietuviai kažkaip tuo nelabai buvo. Neįtikėtina, kad tiek daug ir vyresnio amžiaus žmonių, kurie vat leidžiasi ne su kempieriais ar o su būtent laiveliais plaukia. Tai buvo labai gražu stebėti, kaip jie vakarais susirenka”. (Moteris, 40 m., Kaunas, regioninė keliautoja)

Kitos įsimintinos kelionės

Baidarėmis prie Rusnės, potvynio zonoje

...Ir gyventojai vietiniai tokie lyg lygtais pasirodė, kad labai tokie mylintys savo vietovę, kurie yra mačiau, ir kad žmonės ten su baidarėm, plaukia tai ir ir veiklų, kažkokių yra pakurta. Vietiniai versliukai ir muziejuje labai šiltai priėmė toks visa kelionė tiesiog buvo labai labai pozityvi...

Panemunės kelias rudenį

...Labai gražūs vaizdai, nes lapai tuo metu būna įvairiaspalviai ir tas nemunas. Toksai galingas atrodo nu, tikrai irgi kiekvienais metais vykstama rodinį tuo keliu...

Labanoras

...Ir pats miestelis Labanoras ir tie ežerai aplinkui ir galima aktyviai ilsėtis, galima žvejoti, galima pasyviai, galima kulinarinį paveldą studijuoti ...

3.6. Kelionės į regioną - svajonės

Ideali kelionė į regioną

Ideali regioninė kelionė respondentams – tai kelių dienų išvyka su nakvyne, kurioje dera gamta, vietos istorijos, aktyvus laikas, vietinis maistas ir aiški regiono išskirtinumo priežastis.

Regionas vertinamas ne kaip objektų rinkinys, o kaip **galimybė autentiškai patirti kitokią Lietuvos pusę**.

Ideali regioninė kelionė nėra „žiūrėti“, ji yra „patirti“.

Regionas turi būti patiriamas lėtai, respondentams neužtenka „nuvažiavau, pamačiau“, jie nori „atvažiavau, pažinau, pabuvau, pailsėjau“.

Žmogus yra ne mažiau svarbus nei objektas.

Kartojosi mintys apie gidą, vietinį žmogų, pasakojimus. Atsiranda poreikis žmogui, kuris papasakotų, parodytų, suteiktų kontekstą.

Gamta yra būtina idealios kelionės dalis. Tai galimybė būti gamtoje: ežerai, upės, miškai... .

Dalyvių pasakojimuose matome **dvi idealios kelionės į regioną kryptis**:

1. **Aktyvaus pažinimo kelionė**. Tokios kelionės tikslas – pamatyti ir atrasti. Minima: dviračiai, baidarės, objektai, istorijos, maršrutai.
2. **Pabėgimo kelionė**. Tokios kelionės tikslas – atsijungti ir pailsėti. Minima: ežeras, vienkiemis, mažai žmonių, gamta, tylą.

Tačiau – žmonės turi daugiau svajonių, nei realių kelionių. Problema su regionais dažnai nėra susidomėjimo stoka. **Svajonių kelionė dažnai lieka svajonių studijoje, nes regioninė kelionė dažnai neturi aiškaus termino**. Galvojimas apie pvz., Zarasus gali trukti keletą metų. Nereikia pirkti skrydžio bilieto, nereikia pirkti koncerto bilieto... Įsivaizduojama, kad **regioninės kelionės yra „visada prieinamos“**, apie jas vis pagalvojama ir atidedama.

Svajonės apie kelionę į regioną (citas) I

„Idealu būtų būtinai su nakvyne. Ten keliom dienom, kad būtų įdomu ir sakykim sūnui, ir man na ta prasme mažesniems ir didesniems. Ir kai baidarėm plaukiam labai didžiulis privalumas turėti gidą, kuris žino vietą, kuris gali papasakoti istoriją, įtraukiantis toks vėl aišku, nuo gido daug kas priklauso. Ir, kad tai būtų jau ne tiesiog valandos dviejų, bet, sakykim, per dvi dienas išskaidytos trys, keturios. Kažkokios tai vietos, kur tu gali nuvažiuoti, pamatyti. Žinai, kad biškį daugiau truputį būtų, o žinai ten viena pamoka ir viskas ir važiuoju namo, tai va, čia vėl mano manymu, kad ir ir su šeima pabūti ir pažinti kažką, ir pačiam, kad būtų įdomu, [...] Istorija, istorija, istorija, žygis, pasivaikščiojimas. Tai gali būti dviračiai, gali būti tos pačios baidarės pėstute gali vaikščioti pilyje, kažkur nežinau kažkokiuose pastatuose, bet tikrai ne salė ne sėdint, ne, nežiūrint kažkokį tai filmuką.“ (Vyras, 49 m., Klaipėda, regioninis keliautojas)

„Mano, tai nežinau, gal labiausiai ko norėčiau, jeigu galvočiau apie regioną, tai kažkokie ežeringą kraštą, vienkiemį gal kur aplinkui nebūtų žmonių. Žvejyba valtys kaimo turizmas gal kažkoks kubiliukas toks grynai gamtos apsupty. Toli nuo visko nuo darbų nuo minčių nuo žmonių. Toks vat gal tokio pabėgimo labiausiai norėtysi ir rečiausiai. Turbūt tokį turim tai vat gal dėl to ir norisi labiausiai tokiu.“ (Moteris, 35 m., Vilnius, regioninė keliautoja)

„Mano nedidelė svajonė yra ... kartais važiuojame į Rygą ir visada, kertant sieną, vis pagalvoju, kad būtų gerai sustoti, apsistoti nakvynei Biržuose, Pasvaly, kadangi tas kraštas garsėja labai stipriai ... ir garsėja mėsos gaminiais, ypač rūkytos mėsos gaminiais. Ten yra didelis kulinarinis paveldas. Tai taip jis atsiminė vaikystę, tekdavo ten žvejot su tėvu... Ten yra tokia upė – Nemunėlis, jinai teka Latvijos pasienio, ten labai gražu ir ten fantastiškas vietos yra ir pažuvauti, ir labai skaniai pavalgyti. Tai va, bet vis pagalvoju ir nuvažiuoju į Rygą ir vis atidedi kitam kartui.“ (Vyras, 55 m., Vilnius, regioninis keliautojas)

„Aš nešiojuosi dar svajonę Ukmergės, man atrodo, net ne pačioj Ukmergėj, kažkur aplinkui tenais yra. Restoranas Michelino man atrodo, paminėtas, kaip tvarus. Aš tokia gal labiau būnu gastronominis žmogus. Man galima dėl gero restorano nuvykti į tolimiausius kampus. Tai nu, bet nevažiuosiu ten tik dėl restorano, tada aš jau žiūrėsiu kas aplinkui. Gal tas, kad paprastai tokie restoranai jau reikalauja, tada išskirti ten ar vakarą ar kažką rezervuoti iš anksto. Tada ir kaina jau bus atitinkama už tą gerą maistą ir tada reikia prisikalbinti, kad kas nors kartu su manimi keliautų, nes viena keliaut gal irgi į tokią vietą nesinori. Dažniausiai norisi su kuo nors kartu paragauti tai, bet...“ (Moteris, 28 m., Kaunas, regioninė keliautoja)

Svajonės apie kelionę į regioną (citasos) II

„Man šitas irgi rūpi – atlikti tą alaus kelio kelionę, bet dažniausiai aš vairuoju ir man nesigauna.“ (Vyras, 41 m., Molėtai, regioninis keliautojas)

„Aš nepasakiau - būtų idealiausi kelionė mažiausiai lankytinas regionas Dzūkija arba Suvalkijoje būtų smagu ir tokią svajonių būtų, kad jeitų į tą kelionę ir gastronomijos nu kažką suvalgyti skanaus kažkur geroje vietoje ar papietauti, ar pavakarieniauti, kažką naujo sužinoti, aplankyti kelis objektus būtų idealu. Aišku, jeigu būtų kažkoks, taigi tas, kuris galėtų papasakoti istoriją, šiek tiek aktyvų pasyvų ir nu kad būtų skanu ir įsimintina.“ (Moteris, 51 m., Tauragė, regioninė keliautoja)

„Mano svajonė, aš tai dar labai norėčiau. Zarasų kraštą aplankyti irgi tokį aktyvų savaitgalį turėti irgi su nakvyne, bet tada būtų gal tik tai vat. Nežinau, ar norėčiau vien tik tai su dviračiais pavažinėti ir pasivaikščioti... bet vienu žodžiu, nakvyne kaimo turizmo irgi kaip [...] sake – kubiliukas... Svajonė tokia būtų.“ (Moteris, 51 m., Panevėžys, regioninė keliautoja)

„Aš irgi norėčiau Mindūnus pravažiuoti, Molėtus, Labanorą aplankyti ir taip pat Zarasus pasiekti. Buvai tik kai buvau mažas, norėčiau vėl aplankyti.“ (Vyras, 22 m., Panevėžys, regioninis keliautojas)

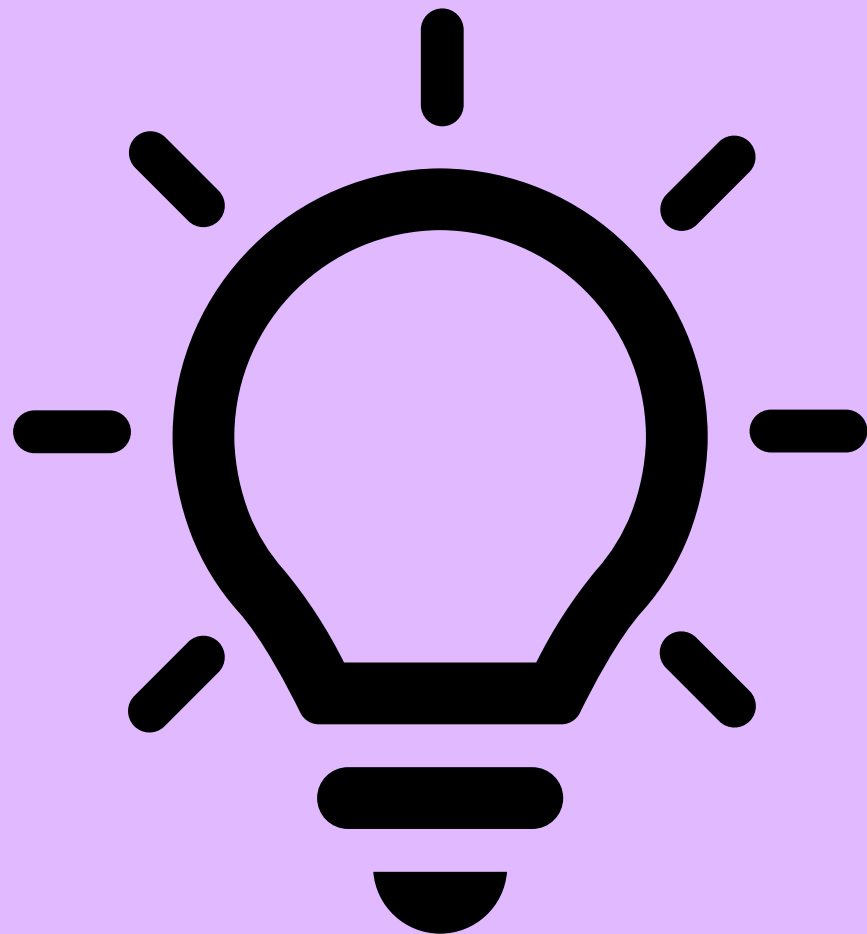
Kodėl kelionės į regioną atidedamos?

Diskusijų dalyviai dalinosi ne viena svajone, susijusia su regionais ir kelionėmis. Kelionės atidedamos, nes žmonės svajoja apie visumą, o ne apie vieną objektą. Keliautojai pasakoja ne apie norą, pvz., pamatyti observatoriją, o apie observatoriją + nakvynę + maistą + dar kažką aplink... . Vieno objekto nebeužtenka, žmogus turi susikurti visą scenarijų, o tai reikalauja pastangų.

Keliautojai nori kelionės į regioną, tačiau nežino, kaip ją „suvartoti“. Jie norėtų į Biržus, tačiau nežino, ką ten veikti 2-3 dienas. Todėl atsiranda nuolatinis „norėčiau kažkada“. Nes kelionės idėja yra, tačiau scenarijaus – ne.

Nekeliaujantieji neturi pakankamos priežasties važiuoti dabar. Kelionių į regioną kategorija yra žemo skubotumo kategorija.

Didžiausias augimo potencialas slypi ne tarp žmonių, kurie nemėgsta regionų, o tarp žmonių, kurie nuolat sako „seniai norėjau ten nuvažiuoti“.

Kaip padėti norą keliauti paversti realia kelione?

Parduoti ne regioną, o paruoštą savaitgalį

Svarbu pateikti aiškų scenarijų – kur apsistoti, ką veikti pirmą ir antra dieną, kur pavalgyti, ką verta pamatyti.

Kuo mažiau planavimo reikia žmogui, tuo didesnė tikimybė, kad kelionė įvyks.

Kurti kelionių ritualus ir sezonines tradicijas

Kurti pasikartojančias priežastis sugrįžti: pavasario gamtos stebėjimo maršrutai, vasaros ežerų savaitgaliai, rudens grybavimo ar gastronominiai maršrutai, žiemos dvarų ir mažųjų miestelių patirtys...

Regioną pristatyti per žmones ir jų istorijas

Tyrimas rodo, kad regionai dažnai atrandami per draugus ar artimuosius, vietinių rekomendacijas, kitų keliautojų patirtis.

Todėl stipriau veikia ne objektų sąrašai, o autentiški pasakojimai: „štai kaip savaitgalį leidžia vietinis žmogus“.

Kurti priežastis važiuoti dabar, o ne kada nors

Pajūrio stiprybė nėra vien jūra. Pajūris turi aiškų, ribotą sezoną, kuris skatina priimti sprendimą dabar.

Tuo tarpu daugelis regioninių krypčių suvokiamos kaip prieinamos bet kada, todėl jų lankymas dažniau atidedamas ateičiai.

3.7. Kelionių į regioną matomumas

Ar pakanka informacijos apie regionines keliones?

Vieni sako – informacijos pakanka

Regioninės kelionės nuolat matomos socialiniuose tinkluose.

Žmonės seka kelionių turinį, gauna rekomendacijas.

Nesunku įvardyti vietas, kurias norėtų aplankyti.

Dalis respondentų jau turi susidarę ilgą „kada nors nuvažiuosiu“ sąrašą.

Kiti sako – informacijos nepakanka

Regionai retai išsiskiria bendrame informacijos sraute.

Trūksta aiškių rekomendacijų, ką verta pamatyti konkrečioje vietoje.

Dažniau matoma apgyvendinimo reklama nei pačios kelionės idėjos.

Informacija išskaidyta tarp skirtingų šaltinių.

Diskusijos neleidžia vienareikšmiškai teigti, kad regionams trūksta matomumo. Tačiau net ir tie, kurie teigia informacijos gaunantys pakankamai, dažnai atidėlioja keliones ateičiai.

„Gal mane pasiekia labiau, gal kur apsistoti tenais nu toliau nuo miesto ten tokios apsistojimo vietos” (Vyras, 22, Panevėžys, regioninis keliautojas)

„Aš tai gal kokiose feisbuko grupėse perskaitau, gal kažkas tai kaip būna ir pasidalina tokią savo ar kelionę, ar koks tinklaraštininkas parašo va tada va taip užkabina irgi gaunu informacijos” (Moteris, 51, Panevėžys, regioninė keliautoja)

Regionai matomi, tačiau ne visada pasirenkami

Respondentai retai spontaniškai prisiminė konkrečią regionų reklamą.

Tačiau kalbėdami apie vietas, kurias norėtų aplankyti, nesunkiai vardijo regionus, objektus ir idėjas būsimoms kelionėms.

Įkvėpimas dažniausiai ateina per: kitų žmonių rekomendacijas; socialinius tinklus; turinio kūrėjus; draugų patirtis; pakeliui atrastas vietas.

Todėl sunku teigti, kad regionams trūksta matomumo.

Didesnis iššūkis gali būti tai, kad įkvėpimas ir susidomėjimas ne visada virsta konkrečiu sprendimu išvykti.

Dalis regioninių kelionių konkuruoja ne dėl dėmesio, o dėl vietos žmogaus prioritetų sąrašė.

4. Priedai

4.1. FGD dalyvių charakteristikos

FGD dalyvių charakteristikos (I)

I FGD: 18-55 m. dalyviai, regioniniai keliautojai

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Lytis	Vyras	Moteris	Vyras	Vyras	Moteris	Moteris	Moteris	Vyras	Moteris
Amžius	55	34	41	45	51	40	35	22	28
Miestas	Vilnius	Tauragė	Molėtai	Klaipėda	Panevėžys	Kaunas	Vilnius	Panevėžys	Kaunas
Užsienio keliones per pask. 2 metus	Uzbekistanas, Italija, Lenkija	Lenkija, Turkija, Latvija	Egiptas, Tunisas, Latvija	Norvegija, Italija, Ispanija	Egiptas, Prancūzija, Švedija	Egiptas, Sakartvelas, Filipinai	Lenkija, Egiptas, JK	Lenkija, Latvija, Turkija	Portugalija, Lenkija (Varšuva)
Žmonių namų ūkyje	3	5	2	1	3	2	3	2	2
Vaikų iki 18	Taip	Taip	Ne	Ne	Taip	Ne	Taip	Ne	Ne
Užsiėmimas	Vadovas	Specialistas	Specialistas	Pats sau darbdavys, verslininkas, ūkininkas	Specialistas	Pats sau darbdavys, verslininkas, ūkininkas	Specialistas	Darbininkas	Specialistas
Išsilavinimas	Aukštasis	Aukštasis	Aukštasis	Pradinis arba pagrindinis	Aukštasis	Aukštasis	Profesinis / Aukštesnysis	Aukštasis	Aukštasis
Pajamos vienam šeimos nariui	1001 – 1500 EUR	650 – 1000 EUR	650 – 1000 EUR	1001 – 1500 EUR	1001 – 1500 EUR	1500+ EUR	650 – 1000 EUR	1001 – 1500 EUR	1001 – 1500 EUR

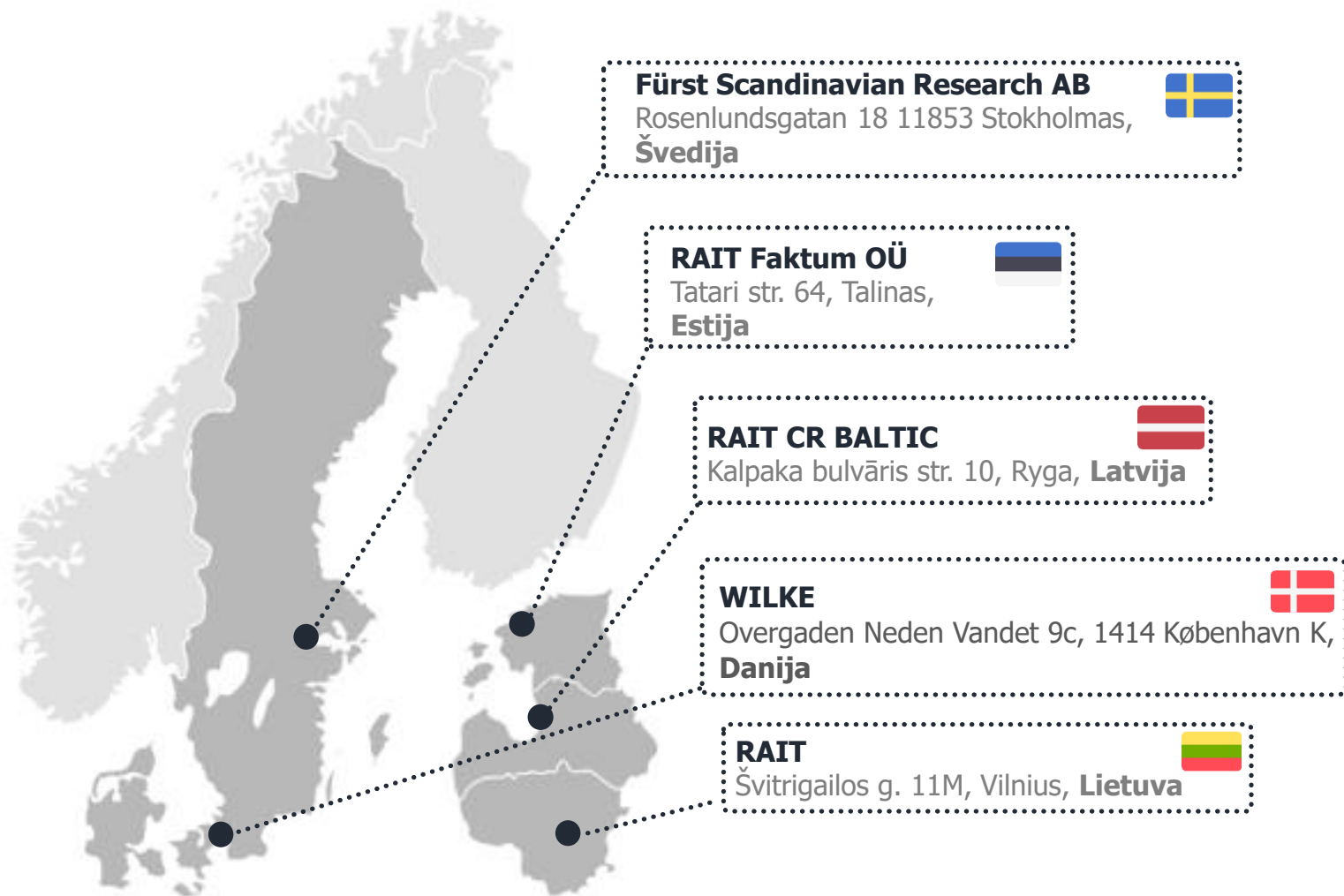
FGD dalyvių charakteristikos (II)

II FGD: 18-55 m. dalyviai, neregioniniai keliautojai

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Lytis	Vyras	Moteris	Moteris	Moteris	Vyras	Moteris	Vyras	Vyras	Moteris
Amžius	47	48	39	28	42	30	54	18	19
Miestas	Vilnius	Raseiniai	Kaunas	Vilnius	Klaipėda	Naujoji Akmenė	Šakiai	Kaunas	Radviliškis
Užsienio keliones per pask. 2 metus	Danija, Švedija, Italija	Italija, Lenkija, Estija	Lenkija, Graikija	Italija, Ispanija, Malta	Airija, Nyderlandai, Kroatija	Turkija, Graikija, Latvija	Nebuvo	Latvija	Latvija, Švedija
Žmonių namų ūkyje	1	4	3	1	4	2	2	5	2
Vaikų iki 18	Taip	Taip	Taip	Ne	Taip	Taip	Ne	Taip	Ne
Užsiėmimas	Vadovas	Specialistas	Namų šeimininkė/-as, nėštumo ir gimdymo/vaiko priežiūros atostogose	Specialistas	Pats sau darbdavys, verslininkas, ūkininkas	Mokinys, studentas	Specialistas	Mokinys, studentas	Mokinys, studentas
Išsilavinimas	Aukštasis	Aukštasis	Aukštasis	Aukštasis	Aukštasis	Aukštasis	Aukštasis	Vidurinis	Pradinis arba pagrindinis
Pajamos vienam šeimos nariui	1500+ EUR	1001 – 1500 EUR	Sunku pasakyti	1500+ EUR	1500+ EUR	Sunku pasakyti	Iki 650 EUR	650 – 1000 EUR	Sunku pasakyti

SUSISIEKITE SU MUMIS

RAIT GROUP

Vienintelė nepriklausoma rinkos tyrimų kompanija veikianti visose Baltijos šalyse, Švedijoje ir Danijoje, teikianti pilno paslaugų paketo tyrimus.

Ataskaitą parengė:

Inga Laurinaitienė
Vyresnioji tyrimų ir žvalgų vadovė

inga.laurinaitiene@raitgroup.com

+370 672 25681

www.raitgroup.com